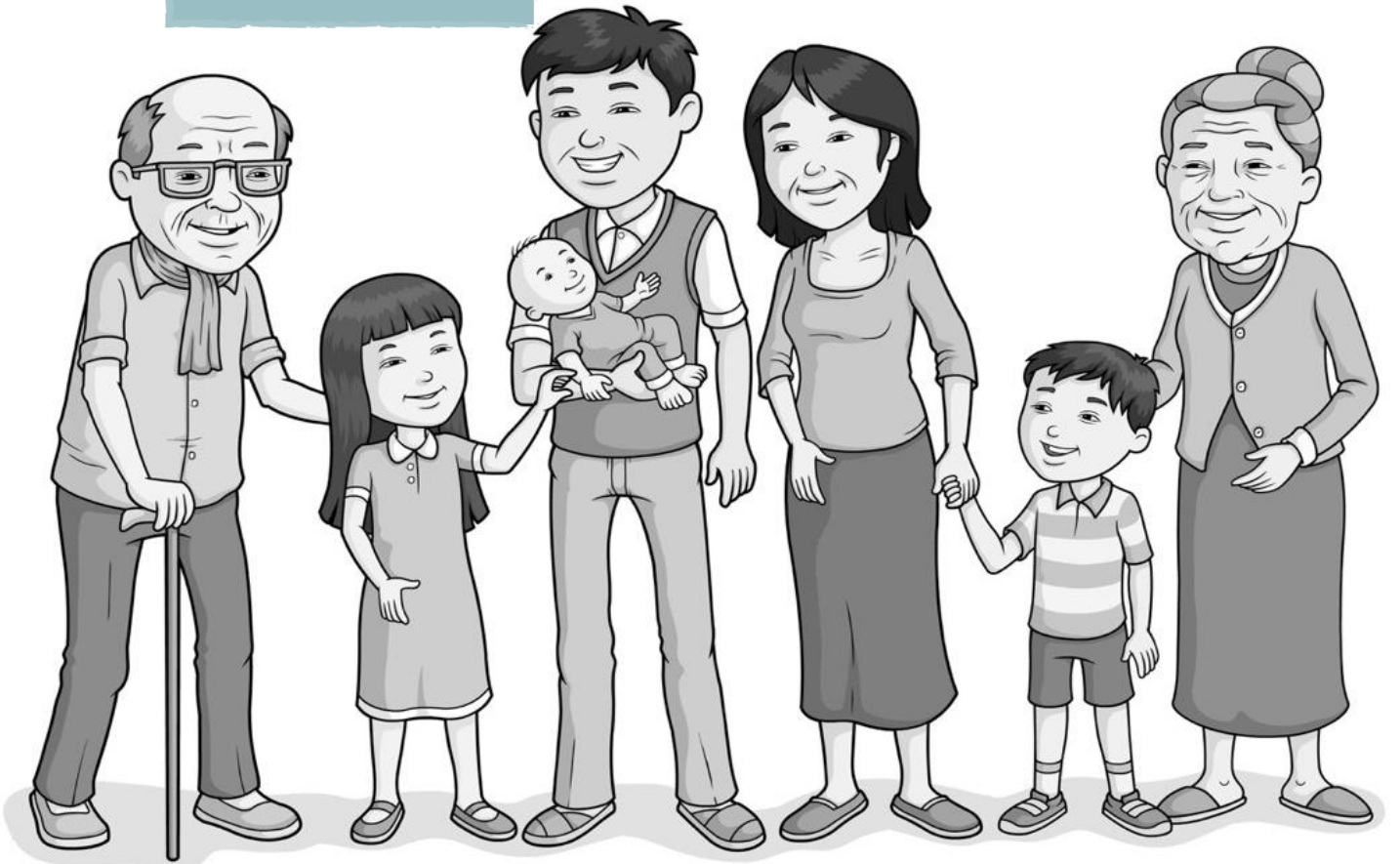

**TRUTH
CENTERED
TRANSFORMATION**

MODULE

NYOM KEDE DIEKAL GI KATELO TIC ME ATIN APWONYERE

Pwonyere me 1: Epelu me Cuo kede mon

Epelu me cuo

Som Jo Korinti me 1 13:4-8, Jo Pilipi 2:1-8 kede Lakana 13:2-17 di iko dwodwoko peny ame lubo:

- Epone mene ame tieng acel acel gonyo kede amara ka Rubanga?
  - Jo Korinti me 1 13:4-8
  - Jo Pilipi 2:1-8
  - Lakana 13:2-17
- Nyo ame koto Timeus (iye itatam wa me sek) otimo ne dako mere Lea, bala iepone ame Baibuli pwonyo kede?
- Icuo karuno nyuto amara benyo but dako mere di ebeo iyote gi? Alubere kede nywak me ikodeta uu, wokunu kede jamini me atima aromo 10 ame icuo pore timo pi nyuto amara me epone ni but dako mere.
- Adwokini nyo ame bino timere kame di icuo likame oko twero cobo epelu mere iepone ame Baibuli tatamo kede?
- Kame icuo oko tero dako mere bala ame Baibuli pwonyo wa kede, nyo en ame bino dong di mulo nyom wa?

Epelu me dako

Som Agege 2:18, 20 Iswiliaka 33:29, Jo epeso 5:22, 24,33

1. Jamini mege igo ame koto bin Lea otimo pi doko “ngakony” di eko tic ne Timeus kede wor?
2. Yote mege me aluba pi doko “ngakony” di iko nyuto mwolere ka Rubanga kede wor but cuo? Ki ii ikodeta tamakino pi paro apor ara anen aromo 10.
3. Kop ni mulo nyom benyo kame di dako otimo epone jamini gi?
4. Adwogini mege ame bino timere kame di dako liokosobolo cobo epelu mere bala kame Baibuli gonyo kede?

Pwonyere me 1: Amara kede wor ame tie iye iwandik

Jo atot yei be nyom likame tie gi ame yoyot. Isawan mogo etwero bedo gi ame tek iepone ame rac lono. Jo ame wan onyomere kede gi pore bedo awotino wa atek di bobo kitie jo konywa ilobo. Do nakanaka likame ecal amano, kare atot wan owanakin kenwa kenwa arabo nat oyii. Pinyo ber omio amara me yamo tie di etimere do bobo otwero gengo gi benyo?

Rubanga omio wa agam ii baibuli. Tieng apire tek tie ii balwa ka Paulo but jo Epeso 5. Ikirisitayon atot ngeo tiengini gi do opore medo neno tieng me ajikini.

Amanono da, Buli dano acel acel pore maro dako mere bala kame emaro kede kome kene, dako da pore woro cware jo Epeso 5:33.

Omio wan cik aromo are di itegelikina; acel pi icuo acel pi dako. CUO MARUNU MONU. Mon WORUNU CWOGU. Pinyo omio in iparo bala kipapat? Pinyo omio oyamo ne mon pi mino wor di oko yamo ne cuo pi maro? Pien Rubanga ngeo wa, bobo engeo gi kibecokina kame wan omito. En engeo be cuo mito wor do mon mito amara. Iton cuo da mito be mi gida amara, mon da mito be mi gida wor, do cuo tamo bala wor pire tek, do mon da tamo bala amara en aloo aloa. Kibut mon, kop ni twero bedo me ur, mon atot tamo be cuo, maro kuo gi, do kimito bobo be margi. Do ii ateni, pwonyere atot cimo kop ikom amara. Pwonyo mon pi mino wor but cwogi cal bala gi ame wi jo otieko wil kede. Mon paro be cuo mito amara lono epone ame imito be wor gi kede. Kop ni tie kop alikame tie me ateni.

Kame wan oneno bad tuni kede tuca, obino neno apor atot me mit me cuo ikom kede mit me mon da ikom amara. Ikom kop amakere kede Kea (military), Kabedo atot cuo en ame opong iye, wor kede genere pirgi tek. Cuo tie kede mit adwong me udo ameda ara ecepe wek tetekenye kiud wor atot. Do ikiteso mogo alikame tie kede wor likame ko sasiro. Bedo ame likame imaro kede ngadwong me yii liyobedo peko. Jo dongo me yii da likame paro be margi, do gin kiparo bala mi gi wor.

Tam ace, ame ineno kop ame owandiko ikom mon ibino udo be mon atot mito be margi, di iko dong jo ame omaro itek. Mon tamakino me timo tice atot wek margi. Lworo atek ibut mon tie be cengemogo likame kobino maro gi. Likame etie amanono ibut cuo, ibut cuo lworo gi adwong ine be likame oyaro mino gi wor. Kame di wan omito neno di alokaloka tie inyom wa opore neno be wan otie woro iswil ni. Cuo marunu mon uu, mon worunu cwogu.

Pekini Kame tie ileno yamo

Pi wan timo man, opore niang adul ace apire tek ileno yamo. Cuo kede mon leo karacel mit gi pi wor kede amara do kiudere di kipapat. Giame mon tie yamo lio bedo gi ame cuo winyo. Do bobo gi ame cuo tie tamakino yamo lio bedo gi ame cuo winyo.

In ingeo? Epone ame mon yamo bala likame omaro gi mio cuo winyo ikuo gi bala likame oworo gi. Bobo epone ame cuo mio kede agam ikuo gi kame di iwinyo bala likame oworo gi mio mon da winyo ikuo gi bala likame omaro gi. Jo atot lwongo kop ni be aluket me gero (crazy cycle)- Wan

omito be monwa, di bobo ko mino wa woro, do yamo wa mio jo dedede winyo bala amara ame omio gi tie di orem iton wor.

Gero timere kame di wan omaro nyogao timo gi acel- nakanaka- kede timo jamini mogo me oluktuke. Likame emaro tic! Wan opore timo alokaloka pi udo adwogini apat, ikakame cuo twero winyo be oworogi di mon da ko winyo be omaro gi. Me mino wan niang iber, oneno itatam ame tie piny kan.

Oudo bin atero kare me sabiti acel di atie tic ipoto. Ceng oudo liet itek di bobo lieto mere liyakanyere. Oko me poto oudo tie ka wei moro atitidi. Dano ame nyinge Van oudo tie kede ilel be eyaro dok paco pi kare iyapi yapi pi oot neno dako mere. En oudo ebedo oko pi ceng 10, ebedo kare abor me dano bedo di ili idiekal. Di do etie cane dwanyo tung motuka l dier gudo, eko bedo kede gen bala dako mere bino sobolo bedo kede ilel adwong pi nene bala ekite ame eda oudo etie kede ayomaic me nene. Thuy oudo tie paco, edong di eol pi gwoko idwe ngat ame oudo twero konye li, edong di wiye odubere oko do mino likame kitwero timo bala iepone ame mitere. En edong neno cware anena di tie bino paco. En oudo elwongo cware sek icing no pi yutuno en pi kelo ne atin cak kame di ebino. Likame en oudo etwero oot oko pien etek me oot kede idwe atitino kara moro no dedede. En oudo etie kede gen be cware bino dwogo sek, atin oudo tie yeng iber do eli kede gimoro dedede me mede pito atin.

“Atie do paco,” Van olwongere.

“li ajikini,” Thuy oko Waco “ cak me atin tie tuai.”

Van di ko dwoko, “Oh” wiya owil, oudo atie kede jamini atot ame apore yutuno tin.”

“ Itimo amano pinyo,” Thuy oko udo di dwane tie kiar malo, do atin do oyaro camo nyo?”

“ Ili do kede gimoro dedede? Do atin nono likame twero do eda camo giame wan oyaro camo?” li, do benyo imito be tuo mak atin ? pien en pwodi atin atitidi

Isawan atot in isingo paro pi awotino ni kalamo diekal ni. Pien wii likame wil tero gi mato erangi akadi acel. “liame kop ada ayaro udo ace” Van oko lelemo di edipo ekeko. Ayomaic ame oudo gin dedede itie kede me neno ngati kede nga wote oko rwenyo, awangaic kede awanakin en oko lunyo. Akadi bed bala kop me diekale wa papat, do ngur ara gero twero bedo acel. Opore dong di oneno anyim me jamini ame oyamo pi niang jamini ame tie timere. Gi ame wan opore

yutuno en bero me **amara but mon** kede **wor but cuo**. Kame mon bino cako bedo di itie kede iturur amoto tur cuny, dwong mere be ewinyo ikuo mere bala likame omare. Kame cuo bino lilo amoto dagi yamo, udo etie winyo ikuo mere bala likame owore. Onen bobo kop ni di beo iye amara kede wor. Van oko bedo kede awilawic pi kelo cak ne atin atitidi. Man obedo peko moro atitidi da likame oudo esobolo kelo ngoi amoto ngur. Van oudo twero oot iduka di eko wilo cak.

Wi cuo nakanaka maro dong di ototolun kame di gimoro atitidi nyarasar paka doko gi adwong. Van pore ngeno be ikare ame wie owil kede kop amako cak, eko mino Thuy odong bala dano ame likame omaro. Pien en epenyo gi acel kenekene do icuo oko tero cengere atot oko me paco. Pinyo do omio en likame eko karuno yutuno gi acel kenekene? Wil wic bin oko make kede dako da? En ba pire likame tek? En bin eko mino agam di ebeo ii ibunan. “Itimo amano pinyo dako tie bunano en?” Van oudo likame tie kede ngec bala oudo likame otie mare. En oudo eneno awangaic me dako di eko niang be likame wor tie. Eda awangaic oko make. Ecal do bala akangas acil, eda oudo likame emito bala wie wil kede cak. Pien en oudo likame emedo mino dako mere ngec ikom amara mere bala icuo, omio dako oko mede toje kede kop. “In likame ipora wan, in iparo pi awotino nin.” Pi tim mege nogo oko mine emede udo awanakin, en oudo etie tojo ikiteso acware. En oudo emito nyuto ne cware epone me goro mere me wanakino kede dong di ewinyo ikuo mere bala likame omare.

Kame mon bino cako bedo di itie kede iturur amoto tur cuny, dwong mere be ewinyo ikuo mere bala likame omare. Kame cuo bino lilo amoto dagi yamo, udo etie winyo ikuo mere bala likame owore. Onen bobo kop ni di beo iye amara kede wor.

Amanono da, Van oko mino agam di beo ililo kede yai oot oko. Ewinyo bala likame omie wor di wapere kede ironikin. Likame oudo bobon etwero yei bala dako mere twero winyo kop acal amano. Pinyo bo omio en ebunano cware di lubere kede kite ame cware likame oko sobolo pare amoto gwoko gin do bobon di etimo tic pi sabiti lung pi gwoko diekal.? En eyai awakawaka di likame eyamo kop moro, emito yutuno icen dido jame odubere, ame kelo atugatuga. Mon nakanaka niang gi rwenyo pinyo amio cuo lungere di iko yai oot tenge me paco arabo nat dagi yamo. Mon likame twero yei be cuo tie kede gwok atitidi en amio likame itwero tieko gero. Mon maro yamo, do kame itie kede peko kede mon ace, ame obedo awotino gi, kinywako kop paka udo epone ,me tieko peko nono. Do cuo tieko pekogi kede yai oot oko me paco. Pi mano mon niang be cuogin likame maro gin di beo itamakino tieko kope mogo, en omio ngec me kite ame mio gin iniang bala likame omaro gi di ko iito malo. Gi ame mon pore ngeno en ine be, cuo maro yai tenge me paco pien udo owanakino gi di bobon kop no ko mino gi lilo, medo imano likame ingeo epone me gamo kop arabo likame gin igenere kengi bala ibino dwoko kop iber. Yai gin me oot tenge, udo gin itie tamakino me gwoko mon gi pien gin imaro mon gi

Van odong di uro epone me Thuy oudo kede well adwong ni ii cato cak. Gi ame van karacel kede cuo ace miero ngei en be, likame cak en oudo obedo peko, do peko en ine be Thy oudo tie neno epone ame etwero kiarao kede mar mere. En oudo emito be en engei bal mere di eko kwano kica pien ewinyo ikwo mere bala osure doko likame omio wor bute do arac mere, eko gamo kede lilo. Do aming mere bulingat acel acel oudo tie neno nga wote. Iwinyo arac, iik gi ame mito be otieno bed iber oko poto omio otieno no ngat acel acel otieko di eneno ngawote kede gero.

Mon kede cuo neno jamini iyote apapat. Kakoto di oudo in dako oudo koto ibedo kede kica but Thuy. En oudo etieko ceng tomon ipaco kene. Miero do oudo eud kony. Kame koto di in icuo oudo koto ibedo kede

kica but van. Oudo ebedo sabiti abor, eol timo tic pi udo kite etwero konyo kede diekal mere! Oudo wie owil! Likame oudo engeo be oudo pore etim tic atek pire kede diekal mere!

Eyoyot nin bedo kede kica but ngat acel kede pien eyoyot ni ngeno peko ame etie beo iye. Mon niang kite ame mon paro kede, cuo da niang kite ame cuo tamo kede. **Do kame di wan omito udo nyom aber, opore niang kite ame ngat inyomere kede paro kede.** Mon miero niang be ace likame kelo woro but cuo. Cuo da miero niang be kame dako tie kede ingungur moro, miero eniang be dako oudo likame oudo mar.

Man mio kope areco idiekal likame ko tiek. Kame dako neno kede be likame omare, medo mino ebedo kede ngur. Ka en emedo ngur kede, emio icuo lika bedo kede wor bute. Icuo liako bedo kede mar.

Mung me mino nyom bedo di kome yot en loko tim gi. Miero oot di omwolere itien Rubanga akadi di etek akadi di eyoyot. Yutuno tieng ame tie ii Jo Epeso 5:33, cuo miero imarunu mon uu, Mon miero imiunu wor but cuoguu. Man en cik ka Rubanga omio.

- Mon- tamunu yutuno be ka uun ingurunu, kede care, cuo likame winyo woro. Kame iko yai tenge amoto iko yamo kede gero, udo kiwinyo be likame omio gi wor.
- Cuo- tamunu yutuno be kame mon tie kede ngur, etimo pien likame ewinyo be omare. Kame in iyai di iko yamo kede gero mio gi tamo be likame omarogi. Di pwodi likame iyamo amoto itimo gimoro, penyere keni “giame ayaro yamo ara timo ni, esobolo wok kede amara arabo amara li iye.”

Pwonyere me 2: Obed kede niang ii Apokapoka wa

1. Pi bul wi kop, ket alama iwi enyiriri (line) kede “X” kame mit ni tie iye.
2. Pi bul wi kop, ket alama iwi enyiriri (line) kede “O” kame ngaodi arabo nat kame mit me nga woti tie iye.

Bedo abongo winyere		
like awakawaka	_____	Gwok anapakin
Sente		
Tii kede	_____	Kano
Jo		
Bed kede kare kede jo apat	_____	Bed kede kare in keni
Timo iik		
Tim iik iko moko iye	_____	Time oyotoyot
Gwok esawa		
Tun sek	_____	Tuni ii esawa araba di esawa okato
Mino wii wei		
Oot oko	_____	Bed paco
Nino		
Oot buto di esawa okato	_____	Cei sek
Tuko		
Amitacuny	_____	Gi alikame cunyi mito
Igwen		
Gi me opwonyo apwonya	_____	Leger leger
Cilo		
Cil itek	_____	Gi arac
T.V.		
Gwoke di etie	_____	Uce oko

Apokapoka nyo ace okelo atwomotwomun ii nywak uu?

3. Nyut ne ngawoti giame in iketo ipapula di do ikounu leno tam.
  - a. Itie kede niangere me ateni di lubere kedemit me dano ocelu? Tie gimoro ame oweki di itie kede uur?
  - b. In karacel kede dakoni /amoto dano moro me diekal kiyapi yapi adwokini amoto agam uu omaro dong di rorom di lubere kede wikop acel acel?
  - c. Bala nat adulio mege igonogo en ame in iko bedo di irorom kede ngawoti, di bobo ekaruno bedo yoyot me uun winyere iye?
  - d. Adulio mege en ame ipapatunu atwal?
  - e. Wikope mege en ame karuno cweno rwenyo niang inyom uu?
  - f. Nywakunu yamo iepone ame itwerunu mako kede adulio mogo ame mio itienu di ipapatunu.
  - g. Ikarununu tic kede teko me dano acel acel benyo me gero nyom amoto arucakin idiere diere uu?

Kame in itero kare alac di pwodi likame inyomere, dwong mere be udo in ipat kede kope gi dedede. Aka koto ida ber tamakino loko dano ocelu, ipore ber niang kakame teko gi tie iye di iko mino gi kony ii adulio ame goro gi neno iye.

4. Tim ik di cimo epone ame imito mako kede adulio ame in ipat iye . Yer adulio 2 ame nyuto papat, di iko wandiko ik di cimo epone ame ibino tieke kede.

Apor me 1- Sente

Kame di dakoni maro tic kede sente do in imaro kano (gwoko), nan do sipakino ik di nyuto epone ame imito tic kede sente di ikounu kano ace. Cengemogo iwinyerenu pi kano wel moro no, mito di kara dul moro odong ame karuno konyo dako buli sabiti acel acel/ amoto pi dwe me tetekenye konye kede jamini mogo apirgi tek amako oot di lubere kede winyere uu karacel.

Apor me 2- Mino wii wei

Kame epone me mino wii wei en in bedo paco do di cengemogo dako nin mito oot tenge me paco, itwerunu winyere iepone ame un itwerunu udo kede ayomaic. Itwerunu winyere me oot oko me paco karacel iwor acel pi sabiti acel di bobo ikounu dwogo paco da iwor acel pi sabiti di itienu wenowiic .Arabo itwerunu yei be isabiti acel icel amoto ire dako ni twero ot tenge me paco di icuo ko dong paco.

lik wa

1.

2.

Pwonyere me 2: Tieko rwenyo niang

Som tieng acel acel. Wandiko piny pwonyere atek alubere kede epone me tieko bedo abongo winyere.

TIENG	ISWILIAKA APIRGI TEK
Matayo 7:3-5	
Matayo 18:15	
Agole15:1	
Jo kolosai 4:6	
Jo pilipi 2:3	
Jo epeso 4:26	
Agole 19:11	

Pwonyere me 3: Ud kakame awanakin tie iye

Pi mano, kame di itie mino giamia ni ii alutari, di iko yutuno be omini amoto amini tie kede kop moro ikomi, wek gi amia ni inyim alutari di iko dok cen pi arucakin kede gi, di iko dwogo mino gi amia ni .Matayo 5:23-24

Timo ingicun me dano acel

penyo Rubanga pi nyuto newa yote mogo ace ame wan owanakino kede jo aupawa- mon/ cuo kame di tie. (dako ni/ cwari amoto kame di in pwodi likinyomo, par pi nyawoti ki yapiyapi amoto dano moro acel me diekal) par pi adulio mogo me piny go iko mino tam ni:

- Tie gimoro ame timo obwoni ame in oudo ipore timo?
- Tie gimoro ame in itimo (amoto ame itie timo) ame oudo likame ipore timo?
- Timo gimoro mam otieko bwoni ame in ingeo be cwari/ dakoni mito ni pi timo?
- Iyamo kop moro ame wanakino?
- Nyuto amara mam otieko bwoni karacel kede cuko cuny?

“Kame omini arabo nat amini otimo ni bal, oot but gi iko nyuto negi racogi, idiere diere uu un jo are.” Matayo 18:15

Timo ingicun me dano acel

Tie yote ame ngat ain inyomo kede owanakino in kede ? Cenge mogo etwero bedo gimoro ame dano ame in inyomere kede likame twero niang bala etie wanakino in.

Keto itic

Legi di iko cako nywako kop gi kede ngat ame in inyomo kede isabiti ni.

Pwonyere me 3: Madalan me isasir

Madala me isasir pi dwoko nywak kame di iwanakino jo ace

1. **Tuc bal ni but Rubanga-** kame di wan owanakino cwogwa arabu monwa udo likame oworo Rubanga. Pimano, opore oot but Rubanga me wek okwai kisa pi gi arac ame wan otimo. Yei kisa ka Rubanga bino mino wa omwole icunywa me tuco gi arac kede udo isasir kibut dano ocelu.
2. **Tuc bal ni but dano ocelu abongo in bobo nyutere bala icil-**nakanaka kame wan otuco bal wa, omito bobo tatamo kop atot ame nyuto pinyo omio otimo gi ame otimo. Pi mano, kope atot go twero mino ebeto tek ne dano ocelu pi timo wa kisa.

Apor me 1:

Ronikino: Angeo be ayamo kope me ibunan ikomi inyim jo awotino ni nyoro, do oudo likame akaruno timo amanono kame di in oudo likame imio wan otuno iyo ngei esawa acel twal.

Yo opore: Awanakino in kede ibunan inyim awotino ni nyoro, ebeto gi ame atimo abongo mwolo itetu buta.

Apor me 2:

Ronikino: Ango angeo be oudo atie kede ngur di bobo ager ikomi iwor anyoro, do oudo ida koto ber iyutuno be imatani oudo tie bunano angu sana do bobo da angu aol kede tic atot.

Yo opore: Oudo erac pien abeto dano ame oudo paro pire kene di likame aparo pi lito amoto ekite ame dano winyo kede, ako beto ngat ame ngur twatwal ikomi iwor anyoro. Tima kisa pi wanakino in.

Tirano apor acel acel kimalo go. Yo mene ame in itero bala ber me timo kisa?

3. **Isasir-**Ipore beto dano ame yamo gi kibecokina igi ame in imito be timi iye kisa di iko nyuto iturur me cunyi ii ateni. Yam gimoro acal aman “cunya likame tie iber pi gi ame atimo” arabu “ awinyo kirac iepone ame ateri kede”
4. **Kwai kisa** – Opore ngeno be omito kisa. Cengemogo dako ni amoto cwari likame okapakin pi timi kisa awakawaka, pi mano opore dire. Leg wek Rubanga kony dako ni amoto cwari pi timi kisa. Likame in ipore dino gi adia pi gin Waco be gin kitimi kisa ame piemio kedemit gin
5. **Lok ikiteso ni** – Likame eromo ne wan tuco balwa kede kwano isasir ame wan likame obeto kede ik pi lokere ked emit me timo karacel kede dong di otimo bal acel nakanaka. Adul me gi ame wan otwero timo pi dwoko arucakin/ wad en wan neno be in itie kedemit me lokere itam ni, kede diru me ngec ni tamakino kede teko dedede kur doko irucakino timo.
6. **Yei gamo adwogini** – Dano cengemogo mito be mie isawan amoto kare me timi kisa. Ida ipore dire di ikwao Rubanga pi konyo gi me timi kisa. Awanakin mogo cengemogo karuno neko gen ame tie ii nywak. In ipore ngeno be dako ni/ cwari cengemogo likame tie kede gen ikomi bala kite ame lem itimo kede sek. Mane adwokini me tice ni. Kwano isasir likame sobolo mino kop doko nyen. Isawan mogo cengemogo in ipore beto kede adwogini me jamini ame in itimo. Etero kare me mino awanakin ame in ikelo ikuo me dano pi yai tenge.

Pwonyere me 4: Madalan me Timokisa

Kame di awanakin ame in ibeo iye titidi, cengemogo etwero do bedo yoyot me beo ii madalan gi, do kame di awanakin cacal, yongayo ni bino tero kare.

1. Ipore ngeno be gi ame otimo ni obedo gi kalika ber.
2. Yei gamo lilo kede mit nin me wanakino dano.
3. Kwai Rubanga konyi pi timo kisa but dano ace.
4. Yer bedo abongo culo kwor.
5. Wek mit me wanakino dano yai tenge icunyi.
6. Mi akarinihin me ngolo kop but Rubanga kene
7. Kwai Rubanga ekwany tenge lilo kede ngoi
8. Kwai Rubanga ekwany lito kede adwogini me bedo kede cuny arac ikuo

Leno tam iekodet Atitidi

- Madalan mege me timo kisa en atek aloo ne in?
- Nyo ame bino konyi me mino madala gi bedo yoyot?

Keto itic amadalan me timo kisa

Nyo acel ame in ipore timo dako ni iye kisa?

Kame dido in likame ikaruno pi paro gimoro in kede dako ni, itwero do paro pi dano moro kenekene ame otimo ni tim arac. Kame di bobo likame tie gimoro ace ame in itwero paro, itwero do lego eliling pi jo ame tie beno ikope go.

Um wangi di iko winyo di iko paro kame osomo madala acel acel

Pwonyere me 5: Leb kany me amara

Kope amoto leb kany apapat

Jo papat doko di kitie kede yote apapat ame wan oudo kede amara. Kame wan onyuto amara iyo apat kede epone ame monwa winyo kede be omaro gi, erom aroma bala otie yamo leb apat but gi bobo da likame kibino niang bala omarogi. Cengemogo wada obino dong di oyamo, do gin likame kibino niang. Kame wan omito yamo kede monwa, wada opore dong di oyamo lebggi. Ecal acala kede amara, opore niang amoto pwonyo leb me amara me dano ocelu en amio otwero nyuto amara but gi iepone ame gin kitwero niang kede iber.

Leb tie kany me amara apapat. Leb atot. Som acel acel di iko paro yote 2-4 kibecokina ame in ikaruno timo inyom ni.

1. **Tic ne ngati kede ngawote**- jomogo winyo bala omarogi kame di wan otimo negi jamini amako gi. Jamini nogo twero bedo jamini atitino bala nat, weno ot, lwoko swanin, puto doi
2. **Yamo kop akiarao dano**- jomogo winyo ikuogi bala omarogi kame di wan oyamo kop me ateni ngati kede ngawote. Etwero bedo kop abeco bala nat, “ itedo tin cam amit mit me aura” ara “ itie kede yer wic acil lono” ara “ itie toto apire tek aloo” kope nogo kom tie kope me pwoc “ opwoyo pi tedo cam me otieno” opwoyo pi tic ni atek pi gwoko diekal.
3. **Mino giamia**- jomogo winyo bala omarogi kame di omio giamia but dano ocelu. Giamia gi likame tie gikame wel mere do tie malo twatwal, amoto etero sente alac. Etwero bedo gi iyapakina bala ature ame in itwero jako iyongayo di idwogo paco, amoto itatam moro ame in iwandiko di cil. (poem)
4. **Mulo adul me kom dano**- jomogo winyo bala omarogi kame di omulo gi. Eribaro mako cingu kenu, gwakere, ara mulo yer me wie (wi dako)
5. **Tero kare alac me bedo karacel**- jomogo winyo bala omaro gi kame otero kare me bedo kede gi karacel. Likame dwong mere be udo otie ii isenge acel, do udo otie timo tice apapat. Dwong mere be udo omio kare but dano acel acel kare me bedo di ikapakina. Idiekal wa ame tic dwong iye no, cengemogo dwong kop no otero wa kede.

Cengemogo ibino udo be dako tie kede agam acel ikom leb me amara lono apat ka. Buli dano acel acel tie kede gi ame gin ipwonyo. Tamakino me udo epone mene me nyuto amara mene apire tek but dako ni di iko medo timo gikame cal kamano.

Pwonyere me 6: mon kede anyira

Som kope acel acel di ileonu tam iye kame kitie ateni amoto li – do pinyo omio li

Kope	ateni amoto li – do pinyo omio li
Anyira obedo peko adwong imiere	
Mon likame pore bedo kede lobo amoto udo iner moro.	
Likame tie raco moro kame ibungo dako ame likame mwolere	
Mon likame pore winyo amoto gango tam ame gin kikelo.	

Yamo nyo ame oyamo iye itok wa ame koneno kede mon amoto cuo? In iyei kede akodi yamo nogo?

Som Agege 1: 27-28

Kope gi nyuto ne wa be cuo kede mon karacel kocweo ical ka Rubanga

Wandiko kope mogo ame nyuto epone ame mon kede anyira da kocweo ical ka Rubanga

Nyo atimere kame dako likame olubo iswil me itok?

Jo me diekal mere bino tamo benyo (cware, jo nywal mere, jo aoce)?

Pwonyere me 6: Itok kede Yote ka Yesu

Tin omito neno kite ame mon oudo koneno kede ikare ka Yesu kede epone ame oudo kotero gi

Yesu otimo apokapoka ii itok mere do wada okaruno timo apokapoka ii itok wa. Iye ekodet atidi nywakunu apeny atie ipapula alubo

Itok ka Yesu

Iswiliaka me lyudayan kede Iromayon kede itok gi oudo neno mon bala kony gi li. Oudo koneno gi di kitie piny me cuo, (jo apirgi likame tek)

- **Mon oudo otero bala jame.** Oudo likame kicungo kengi. Oudo oneno gi bala me apapi gi amoto me acuogi. Likame oudo oyei cuo me lyudayan yamo kede mon dedede iyote. Icokere adongo oudo likame omaro gi bala kitie
- **Iworo Rubanga, likame oudo kitie kede gonyere bala cuo.** Oudo omio gi bedo cokere kame mon kengi bedo iye ii Tempulo likame oyei ne gi somo coc amoto timo gimoro ii Tempulo
- **Mon oudo likame omio isoma.** Anyira oudo likame oyei nigi bedo isukulu ame oketo Isinagoga.
- **mon oudo likame tie kede twero moro.** Likame oudo kitie kede lobo amako gi amoto sikao iner moro, amoto pokere kede cware. Likame mon oudo oyei ne gi mino ijura iye ekiko kwanyo kame icuo en omoko itatam no.

Akato mere iye itok me kare a yesu, mon oudo otero bala jo alikame genere, alikame tie kede ryeko doko cuny ka Rubanga nok ne gi lono cuo

Yote ka Yesu

Tam ka Yesu ikom mon oudo pat kede kite ame itok mere neno kede. Etero cuo kede mon rom aroma di emio gi woro rorom. Mon me ikare mere oudo likame kineno icuo acal kede Yesu.

- **Yesu otero mon dedede rorom kede woro.** Eyamo kede mon icokeren. Yesu oyamo kede dako me samaria ame Akumbor bobo di en “nyadubo” (Yokana 4:7) Eyamo kede kisa, ateni kede mwolo but dako ame omako iye adote (Yokana 8:1-11)
- **Yesu otio ne mon dodi etero gi ngat acel acel bala dano.** Yesu otuno but mon di etero gi bala dano ame rom aroma kede icuo ame mito cango kede yei. Likame etio kede iswil amusa ame waco be likame imulo dako ame tie kede remo (Marako 5:25-34) Ecango dako ame oudo sitani ongwalo pi mwaka 18 di elwonge be “nyar ka Aburamu” (Luka 13:10-17). Ecango nyar ka dako me kanan (Matayo 15:22-28).

- **Epwonyo mon.** Egamo peny gi kede tam ame oudo kitie kede. Yesu ogeno mon kede kop me cuny bala kite egeno kede cuo. Epwonyo Maria amime Marita (Luka 10:38-42). Mon en ame ogeo neno Yesu di oyaruno di oko cwano gi tero kop but jo oor (Yokana 20:1-18). Mon atot obedo upere kede Yesu di kigange itic mere (Luka 8:1-3). Di oudo epwonyo jo oor karacel kede ikodeta.

Peny me anywaka

1. Isobolo tatamo epone ame mon oudo otero kede ikare me itok ka Yesu?
2. Yesu otero mon di rorom amoto pat kede itok mere
3. Yote tie arorom idiere diere me itok ni kede me ka Yesu epone ame kitero kede mon?
4. Apoka poka nyo epone ame Yesu tero kede mon kede iye ekite ame itok mere tero kede mon?
5. Itamo be mon oudo oneno benyo iye epone ame Yesu otero gi kede?
6. Anen mege ame kanisan wa tie nyuto kede itok wa kalamo yote ame Yesu otero kede mon?

Pwonyere me 6: Adulio wa

Yamunu karacel ikom kabedo dedede di ipongunu lain (enyiriri) ni kede peko ame tie idul karacel kede kite ame koteri kede mon kede anyira. Mii tam 1-2 ii kop acel acel kite ame osobolo tero kede mon kede anyira kede woro.

Adul	Kite ame otero gi kede iye adul wa	Nyo apore atima (tam 1-2 pi gi acel acel)
 Diakal		
 Kanisa		
 Sukulu		
 Adul		

- Jame are mege ame osobolo timo iyore apat amio dako ni woro?
- Nyo apat are ame isobolo timo iye adul ni pi nyuto woro but mon kede anyira?

Rib kede jo ace gi ame in imito timo. Legunu pi ngat acel acel di ikwaunu Rubanga konyo uu timo ginigi.

Pwonyere me 7: Konyo idwe pidongo

“Pwony atin ii yote apore me aluba, kame edongo, likame eyai iye.”

Agole 22:6

Dongo icuny

“Iswiliaka ame amio uu tin pore bedo icuny uu. Miunu kop go dong but idwe uu. Yam kope amako iswiliaka gi kame ibedo ipaco kede kame ioto iyo, di ibuto piny kede kame iyai malo.”

Iswiliaka 6:6-7

1. **Lego me paco amoto somo baibuli-** Ter kare ceng dedede di isomo Baibuli kede itatam me Baibuli ne idwe, kony gi pi niang ikom itatam go. Kame itieko isoma, isobolo minogi apeny bala nat, Pwonyere nyo ame oudo amako Rubanga? Nyo ame opwonyere iye amako iponeso wa.
2. **Lego Karacel kede idwe.** Pore iiko ceng ame olego kede idwe karacel. Ter kare aber di iwinyo peko gi di iko lego kede gi. Idwe atino sobolo yamo ni nyo ame ileg pire di iko lego lego acek. Kame kidongo gida do kisobolo bino lego apirgi ken gi. Do kony nyuto ne gi epone ka Rubanga dwoko kede lego gi
3. **Bedo kede gi karacel.** Yam kop amako Rubanga kame itienu karacel, pwony gi kop ka Rubanga kame ioto idud yat moro, imio tam pi bero ka Rubanga iye amara mere, emio wa tipo me yat, Yen me tedo, cam karacel kede kite emio lobo wa cil kede. Yam kop amako kite ka lobo obedo kede me ka Rubanga di eko mino dano twero me dare. Sing mino idwe mono epone me neno Rubanga

Dongo irieko

“Winy icorakin apapani, woda, kede kur iwek pwony atotoni.” **Agole 1:8**

1. Pwony atin acel acel ipaco.

Tam mino gi niang ikom jame mogo ame kikwia di pwodi kitino. Pwony gi ABC karacel kede imar. Nying jame mogo kede cal me jame. Mii gi kare me yero jame abeco ame imito di itero kare dwoko peny gi

2. Tero jo oromo isoma isukulu

Ceng mogo etek me cwano atin isukulu, do ngei be etie tic me nganywal. Di beo iye isoma, mio iudo anyim aber kadi likame ongeio iik ka Rubanga pi idwe, do ber nga nywal pore mino atin kare. Ceng mogo Rubanga tio kede atin ni pi kelo alokaloka iye adul. En omio pwonyere kede isoma mitere. Somo atin mio etuno makerere di eko dwogo konyo paco kede adul, en omio pore jalere medo some, medo mano pi udo nywak aber kede Rubanga. isoma pire tek tetekenye eud kuo aber ii anyim. Nen be imio atin ni osomo.

Dongo inywak

“Kur ibed ngaworo; kur ibed pi yomo cuny jo ace. Bed mwol, di iparo bala jo ace tie iber lono in.” **Jo pilipi 2:3**

1. Pwony idwe iye epone ame Rubanga mito be di inywako kede jo ace.

Som tieng acel acel. Nyo ame opwonyere iye ame konyo pwonyo idwe?

- Pilipi 2:3
- Kolosai 3:13,15
- Matayo 5:44
- Jo korinti 1 13:4-5
- Matayo 7:12

Baibuli pwonyo wa epone me bedo kede anapakin kede jo ace di omaro gi, odire, omwol, osasiro kede di otimo ne gi gi ame omito be time wa. Ber yamo kop gi but idwe kame pwodi itino teteken y ibed kede alokaloka aber kame kidongo.

2. Bed bala anen. Idwe pwonyere inywak di ineno anen ibut jo ace twatwal jo nywal. Kite ame in inywako kede jo ace bedo anen but idwe ni.

Par epone ame inywako kede jo ace kede epone ame Rubanga mito ni nywak di beo ii ekite ame Baibuli pwonyo kede.

- Yote nyo ame in itie anen aber kede but idwe?
- Iye epone nyo ame in imito kede Rubanga konyi kede pi bedo anen aber?

3. Kony idwe ni tieko peko ame gengo gi nywako kame kidongo.

Kare atot idwe likame tatamo peko ame iudo kede jo ace, mio iko donyo timere ipat. Ceng mogo ineno kidoko ger, kede tim arac amio likame kiyabere ne jo nywal. Magi ko bedo anen ame nyuto be kitie kede peko but jo ace. Omio idwe mito cuko cuny gi pi tuco peko amako gi amio oko konyo gi bedo iber akadi di osuro gi. Nywako tam ni tie anen but idwe me amara, gamo, kede wad aber. Twatwal ka mwaka mere pwodi nep, mio ebedo kede gen

- Yote mege ame isobolo konyo kede atin pi tamo iber but jo ace di likame etero gi kirac?

Nywak wa kede jo ace pire tek. Bedo me kenken tie ikwo me dano do likame eyomo cuny Rubanga. Miero opwony idwe wa pi paro iber ikom jo ace di otero gi iye epone aber. Opwonyo gi da pi tieko kope ame tie idiere diere gi. Kope gi dedede pore pwonyo kede di omio gi bedo bala anyut but idwe

Dongo ikom

- Yote mege ame osobolo pi konyo kede idwe wa pi dongo ikom?

Magi dedede sobolo konyo idwe wa dongo di komgi yot. (gi kame pire tek ame pore ne wa timo amio idwe sobolo dongo di kom gi yot en mino gi cam adongo kom ceng dedede. Pi mino adam gi dongo iber pore mino gi cam adongo kom.

Iswil me 1+3

- Acel cungo ne mucere amoto anyakini. Pore ne wa camo mucere amoto anyakini ceng dedede di oribo kede acel ikom cam adek
- Adek mere cungo ne ekodet me cam adek ame otamo ribo icam me ceng dedede
  - Ekodet me 1. Cam adongo kom. Bala abe cak, muranga, rec, kede ringo.
  - Ekodet me 2. Anyakini kede pote dek (Epong kede cam adongo kom)
  - Ekodet me 3. Mo kede kakamio (man mitere di nok)

Ngicere keni

- Nyo ame itie timo iber ame tie mino idwe ni dongo iber?
- Yote mege ame itie keto iye tamni itek?
- Yote mege anyen ame ipwonyere iye ame sobolo konyi pi konyo idwe ni dongo?

Pwonyere me 8: Yote me dwoko ne idwe kop

“Likame amaro atin anyen no! erarac!”

“Apwony na miming!”

“En edonga! Likame bobo abino tuko kede!”

Adwokini mene akoto pore ne anywal me atin me mwaka 6 ii adwokini ame omaro malo go?

Yote tie atot atota me dwoko kop kame atin otimo gi arac. Tien atot wan likame ber otamo be nyo ame atin tie paro amio koto oko dwoko ne kop. Emio likame oko sobolo konyo idwe niang par me cuny gi. Emio tien atot oko wan timo epone kope gi

Adagadaga: Biakan. Likame pore bedo rac amano, likame pore timo amano

Adwokini me awaka: Likame tie gi isobolo timo iye-wek ingungur. Doko kur ibedo ngat aming! Ingeo miero ioti isukulu! Kame imito udo tic aber pore ni ot isukulu.

Tam. Pore ni tic itek me udo gwoko adyereson. Kame di imito bedo keni keni ipwonyo ida dwoko cunyi

Ngolo kop: Iyamo tin kop arac benyo? Koto oudo itimo ne gimoro

Apeny. Itimo nyo? Iyamo kop arac amano pinyo

Jurao ngatamoro: Etie nyako aber. Ango angeo be likame oudo eikere iye

Kame odwoko kope iye epone gi, likame oudo otie konyo idwe niang tie gi kede epone ame iko dwoko kope iye epone aber, kenekene emio atin udo tururo, lewic, ngol ikwo mere eko care kene di eko doko ger. Do kame owinyo kop me idwe wa, osobolo mino gi niang kwo gi ko mino otio kede gi iyore opore.

Ngicere keni

Di beo iye anen me malo go, itamo be atin sobolo tamo benyo idwok ni?

Esobolo bedo rorom kede ame otieko leno tam ie go?

Pwonyere me 8: Teko me winyo iber

Winyo iber

Winyo kop me idwe iber mio gi kingeo kwo gi di komino kibedo kede iponeso kabeco. Konyo gi ii epone me tieko peko gi ken gi ko mino kibedo kede diru ame mio kidongo jo ocato, miogi kitamo kiber. Kiko donyo paro pi kwo gi. Man tie diru apire tek me konyo epone me dongo idwe iye iponeso abeco.

Kame otamakino cuko cuny idwe wa cwano mit areco tenye, atin nakanaka medo winyo irac. Idwe twero bedo ked emit atot di iko udo adwokini gin kengi kame wan owinyo gi iber di oko lubo Teko gi

Teko me winyo kede dwoko mit me idwe

Me wek kelo winy aber but idwe wan, pore timo kope bala magi:

1. **Winy kop mere kede tam ni dedede** (Anen me oketo ituko: Papa oketo papula mere piny)
  - Eyot ne atin kame inyuto ne be iketo tam ni ikop mere. Bala na,t keto papula piny di iko neno atin, loko wangi ikome, wok iot jokoni di iko bedo piny
  - Etek ne atin tic kede tam mere kene atek. Kame di ngatamoro likame okonye, tam mere medo doko tek ko kelo eponeso areco. etek.
2. **Ngei mit me atin** (bala- “oh” amoto “Mmm” “Aniang”)
  - Tii kede kope bala –“Oh” amoto “Mmm” “Wow” “Ateni” arabo “aniang”
  - Tii kede yote mogo bala- Yango wii, ngico wange, cal me nyimi
  - Kur imi atin winyi kirac ikite ame gin kitamo kede. But idwe, pore gamo tam gi di oko konyo gi tetekeney kur iwiny kirac kodubo iponeso gi.
3. **Kony gi ngeno kite kame kitamo kede** (bala nat ituko okato: “Mano bala oudo oturo cunyi.”)
  - Kony gi woto kite ame kitamo kede di nyutere iye epone gi
  - Idwe likame singo waco kite kame kitamo kede. Do kame in itamo yamo ne gi, mio kingeo be in iniang peko mere bobo igrade. Mio kiko doko mwol kur ipari kame likame itwerunu kiber. Atin bino niangi kame likame itimo iber.

Anen me “winy” nyo ame idwe singo tie kede?

Pwonyere me 9: Yamo alikame wanakino

Tiengini me baibulu apir gi tek

- Colosai 3:21 kede Jo Epeso 6:4
Baibuli yamo ne wa be kur olami idwe wa pi bedo kede wang cuny, bedo kede cuny akec arabonat aguikin.
- Agole 12:18
Tieng ni, yutuno ne wa be opore gwokere di oyero kope ame cango do likame wanakino

Kope awanakino

Kope awanakino en yamo ame wan oyamo ko kelo awanon but dano. Ceng mogo likame udo oikere wanakino dano kede yamo. Ceng mogo oyamo gi be koto atin ud alokaloka, do icen mere oko udo be ewanere. Aka lokere atin ko tero kop owane di eko dagi timo gi aber.

Kope awanakino nogo cal kede acel ikom magi:

- **Kope ame oyamo di dano olilo**
Ceng mogo likame udo ogango kop oyamere (bala, “Atamo bala bin koto li onywali
- **Lwongo ame omio idwe**
Kame atin otimo gimoro ame likame omito, mio oyamo ikom atin aka yamo itim mere (bala, “Itie ngat alore, lming”)
- **Mino aporapora**
Eyoyot mino aporapora but atin kede imiegu amoto amiegu mere. (Koto oudo ical kede omini amoto be “likame eriek bala amimere)
- **Tamo kop me anyim**
Ceng mogo owaco ne gi GI ame omito timere ii anyim (bala, “likame imito udo tic. Ical acala kede neruni. Imito doko cal kede”)
- **Yamo kope alikame kelo dong**
Ceng mogo oyamo but jo ace kope amako idwe wa di gida kiwinyo (bala, “Atin na opoto apenya bobon.” “Likame etimo tic atek” amoto be. “Nyara ine do iponeso mege reco”)

Nakanaka kope ame wanakino likame kelo dongo moro ikwo me idwe wa bala nat wan udo omito idwe wa bed jo atek itic do kame kiwinyo akodi yamo no mio ibedo kede yei be likame itwero. Yamo awanakino mio idwe likame dongo iye epone ame Rubanga mito ne gi kede.

Teko me yamo akelo bero

1. **Tatamo ne atin gi ame tie ateni awaka kame ingico be kop ame iyamo likame tie ateni.** Akodi di kop ame iyamo pire likame tek, ekonyo mino lilo likame bedo.
2. **Kwai kisa iko yamo kope akelo bero kame di oudo itio kede kop ame wanakino.** Man mio atin ni dongo di eda engeo epone me kwano kisa mio da engeo kwano kisa kame etimo gi arac. Isobolo bedo dano ame idwe mio woro kame di ikwao kisa, kame itimo kope areco.
  - Yutuno itatam ikom Chun kede atin mere ipwonyere me 8 (Som itatam ni bobon kame twere) itok mere oudo waco benyo kame ikwao kisa but idwe.
  - Itok nyo ame jo me adul ni amoto diekal ni tie kede
3. **Tatamo cal me gi akelo tur cuny amoto gi awano cuny aka ngangalo atin.** Yam be “Mano oudo obedo gi me mingo ame itimo!” eber kalamo in yamo be, “in iming” man kelo tur cuny.
4. **Kur ipori atin ni kede jo ace.** Poro atin kede jo ace mio ewinyo irac. Emio atin likame udo niang aber ikuo mere.
5. **Yam kope akelo bero but atin kame di etwero winyo kop ni.**
6. **Kur inyuto ne atin ekite mogo me iponeso areco.**

Mino kop me cuko cuny

Aka tic kede kope ame awanakino miero oud kare me cuko cuny idwe wa.

Ter kare me dakikan 5 me paro kope 5 ame isobolo yamo but atin ni, ide ni me cuko cuny gi. Sobolo udo kop isipakina but jo ali kede idwe isobolo yero tic ikom atin me kio amoto me jo awade.

Bala nat, “Apwoyo kite ame in ikonyo kede tic ijokoni kame di idwogo isukulu. Etie yom cuny me bedo kedi doko imio tic na bedo yot.” (elo waco be “in itie nyako aber”)

Pwonyere me 10: pwonyo atin wor

Som Agole 29:17 kede 13:24.

Kope abeco me bedo kede wor opore

Wor dwong mere be konyo kede rieno idwe pwonyo epone me kuo iyo ka Rubanga. Wor likame dwong mere itidil kenekene. Tie iponeso atot me pwonyo idwe wor. Pwonyo wor ber kame otime ii amara kede di otime nakanaka.

Wan opwonyo idwe wa wor piento wan omaro gi doko omito gi pi pwonyo epone me bedo, lko kuo kuo ka Rubanga, di iko timo yer abeco kede tero jo ace iber. Isawan mogo epone ame wan opwonyo kede idwe wor likame pore piento ekelo jemo, Keco cuny, nwang cuny, lewic, Lworo kede bedo idingo. Pire tek me wan niang nyo amiero otimi me wek wor wa bed wor apore me wek ekony idwe wa dongi di gi icato inywak kede jo apat, kede Rubanga da.

1. Tim teko me idwe ngeo be wan omaro gi akadi bed bala otie pwonyo gi wor.

- Kur itidilo atin di cunyi owang. Man pwonyo atin calar itek arabo lelemo kame cunye owang. kame cunyi owang, tam dwoko gero piny iko keto atin iye sonda paka kame iikere me pwonye.
- Yutuno gi dwong kop omio omio gi alola en pi mino gi bedo kede ekiteso abeco. Tatamo ne gi be pwonyo gi obedo twero nin me nga nywal doko piento imaro gi, en omio ipwonyo gi.
- Kame itieko pwonyo atin, pire tek me in mine ngeno amara ni me well amalo but gi. Itwero da yamo kope me cuko cunye bala nat “ango atamo bala in itwero timo yer iye aber ii anyim” arabo “Ango ayei be in itwero pwonyo bedo mwol but imiegu ni” Amara obedo cuko cuny kato lworo. Man konyo atin bedo di cunye nwang di engeo be pwodi omare.

2. Bed pwonyo wor nakanaka

- Kame wan oyei ne atin timo gimoro nan di bobo oko mine alola esawa apat, idwe oyaro totolun ikom gi ame miero itimi kede ame kur etimi. Gin iyaro bedo kede lworo be gin bobo iyaro timo makosa iye akangas
- Kame wan likame ojiko mino pwony, idwe bino pwonyo ngeno gi aber kede gi aac. Gin iyaro bedo di cuny gi nwang piento gin ingeo be jo nywal gi tie lubo tim gi do bobo omaro gi.

3. Tim teko pi mino atin ngeno be etimo gi arac.

- Peny atin kame engeo gi ame etimo irac. Kame likame gin ingeo, yam ne momot.
- Kur ipwonyi arabo inyanyar ikom atin abongo yamo kede gi ikom gi ame gin itimo irac.

4. Tatamo ne atin nyo igonogo ain imito me ekiteso abeco amiero atin timi.

- Isawan mogo idwe likame ngeo nyo ame nga nywal mito ibutgi. Nyut ne idwe ikor.
- Tim teko me atin niang nyo ame in imito ne timo ikare me anyim.

5. Epone me pwony arabo itidil miero bed papat di lubere kede mwaka me atin.

- Idwe atino (2-10) otwero iiko beo inene, anyanyar, kete ikona moro di yai kede mwaka mere.
- Idwe ocato (11-18) mago niang kame okwanyo jamini abeco agin imaro sana tenge ibut gi di iko keto ikom gi tic ame pore pir gi me atima alubere kede ekite me kuo gi kede yer gi.

6. Rom me pwony ame omio miero bed rom kede makosa ame otimere.

- Kame etimo irac, pwonyere da pore bed di tek. Do kame makosa tie me rwom apiny, pwonyere da miero bed yoyot.
- Likame pore me kwanyo twero arabu gi ame atin maro timo tenge ibute pi dwe acel, kame atin otimo makosa icel. Epore me kwanyo twero mere pi ceng acel do kame emedo iko medo kare.

7. Bed lubo pwonyo wor

- Timo gi ame iyamo romo bedo tek esawa moro, do pire tek kede ekelo alokaloka di bobo ekelo wor kede genere. Enyuto be in iparo pi timo gimoro.
- Tamo bala iyaro tidilo atin pi kite areco di likame iko timo, totolo wi atin doko likame ekelo alokaloka.

8. Kame twerere, tii kede epone me pwony ame moo cal kede ekite arac ame otimere.

- Gi omio otimo pwonyo wor ni tie pi konyo atin ngeno epone me kuo.
- Bala apor, kame Sara maro konyo toto mere tedo cam, dodi ecocoko omimere ada bobo mito konyo tic. Toto me Sara miero udo yam ne be likame epore konyo tic nakanaka kame eyei ne omimere da konyo tic. Arabu, kame petero obao emesa pii ko oony, toto mere oudo pore yamone puto.

Leno tam iekodet Atitidi

- Ekite me pwonyere mene ame in itieko tic kede ikom idwe ni?
- Ekite me pwonyere mene ame in pwodi likame iparo arabu iwinyo?
- Som itatam a Seth bobon cako ii agege me nyuto pwonyere. Ooti iye anapeta dedede di iko yamo gi ame papa me Seth romo timo me mako ekite kop nono.

Seth oudo tie kede imyegu kede amiegu kanyape adongo alanye. Ceng moro acel amiegu mere oudo tie lolu wie lolu ado kalamo. Cunye oko wang eko lwomo jagi me pi ikom gi. Jagi noni oko dipo amiegu mere are, giko cako koko. Waa gi oudo oneno gi ame otimere dido en eko lwongo papa mere. Papa mere oko bino awaka waka di eko cako redo ikom Seth. Jo dedede oko pong kede lworo pakana jokio ame oudo tie neno. En eko juto Seth tien 4 arabu 5 kede rakoba di eko waco ne be kur emedi timo amano, kame emedo likame eyaro twero oot ceng ame lubo. Seth cunye oko wang ikom amiegu mege. Ceng alubo, acel ikom amiegu mere oko cako lolu bobo. Jo dedede oko nyero. Seth oko bapo amimere. Iman do, papa mere oko nyero anyera kede jo dedede.

Ngicere keni

- Nyo igo ame idwe ni timo ame dubo wii? Nyo ame in iromo timo atima me dwoko tam ni piny di pwodi likame icako pwonyo atin?
- Nyo ame in iromo pi nyuto ne idwe ni be in ipwonyo gi iye amara?
- Nyo acel anyen ame in iyaro timo kame waru iyaro pwonyo idwe ni wor?

Iponeso ace me pwonyo wor but idwe

Ikare ace epore me bitaro atin (mwaka 2-10). Bitaro pat kede daano atin. Kame in ibitaro atin, Dar paka gero ni dok piny iko kwanye tenge ka pat, iko tatamo ne pinyo omio in itie bitaro en di do amio iko bitaro en. Kur ibitaro atin inyim idwe ace. Man kelo lewic eko kelo gero icuny atin. Icen me bitaro atin gwake iko mino gi ingei be in imaro gi. Bitaro otimo pi pwonyo do mito **amara en ateli** me kelo alokaloka ikare me anyim. Likame miero ekel awanon arabo awangaic en ateli. Kame otime kede rieko en ebedo ber me gengo tim areco di eko kelo wor kede nwang cuny. Kame ibitaro atin nakanaka, cunye doko nwang eko doko nya jemo.

Pwonyo atin wor **LIKAME** dwong mere juto atin. Bungo atin likame tie yo me mino atin wor. Magi ena yote ame isobolo mino kede atin pwony.

- ☐ Mii atin timo **giaromo konye** weko timo tice areco.
- ☐ Nyut **ateni be idagi** (abongo loko epone me atin)
- ☐ **Kwany tenge mulem mege.**
- ☐ Nyute atin **epone ame esobolo gwako kede kede tieko kop ame etimo**
- ☐ **Poko atin** ikom idwe ace- “esawa otiek”
- ☐ Mii yer- Timo tice abeco arabonat adwokini/ kame etimo di ejik iye
- ☐ Yei ne atin neno can pi jamuni me etimo pi iponeso gi

Leno tam iekodet Atitidi

1. Par pi tie me idwe ni ipaco kame di nakanaka likame iwor arabo ikiteso gi reco.
2. Yer acel ikom tie moro di iko paro epone me mino itidil. lik tuko acel di itio kede niang anyen.
3. Tim tuko pi ekodet dedede. Peny jo atie neno epone ace me pwonyere mene ame onyuto ii tuko.